

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK
mindennap délután vasár- és
ünneppnap kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.
Telefonszám 300.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben házhoz hordva

egész évre — — — — 32—
fél évre — — — — 16—
negyed évre — — — — 8—

Vidékre postán küldve

egész évre — — — — 32—
fél évre — — — — 16—
negyed évre — — — — 8—

A lányok, a lányok . .

Vasárnap van s dél felé jár az idő. A Kossuth-utcan hullámszik a sétáló közönség. Kettős, hármás, ötös csoportokban sétálnak fel és le elegáns asszonyok, leányok. Minden fegyvernembeli katonakíséret mellett; itt ott akad civil udvarló is. Ugy özönlik a nép az uton, mintha valami országos nagy ünnepélyről térne haza.

Mesés ruházatok, bársony, selymes-, plüss-, persiáner-, asztrakán szőrmék, aranyláncok, karperec, gyémánt függők, elegáns cipők, tollas kalapok, kucsmák és azok az elmondhatatlan állatbőrdiszkek: róka, nyest, vidra, vadmacska stb. ragadozó fogakkal, egy vagy több lecsüngő lompos farkkal.

Ez utcai megjelenés — mint valami tüntető felvonulás — rácsafol a háboru insége, re. Az arccok megelégedett mosolya, a hangos nevető társalgás nem mutat lesújtó veszteségre: ezeknek bizonyára nincs halottjuk. Ezeket a megélhetés gyötrelmei nem ki-nozzák.

A háboru által sújtott lélek otthonában kesereg, ott zokogja el panaszát vesztesége, s a nyomor felett. Ak.t ügye-baja az utcára kényszerít az nem sétál, hanem siet dolgát végezni. Most csak azok sétálnak — korzóznak — a kiknek lehet és telik. akiknek a háboru hasznot hozott.

Feltűnő, hogy sok fiatal serdülő leány van a sétálók között s a kis leányok mellett rendszeren katonaudvarló. Hogy jár a kis szá-jok, hogy pereg a nyelvök, hogy udvarolnak — a katonáknak!

Ezeknek a 13—14 éves kis csit-ri lánykáknak az utcai viselkedése, igazán nem leányos. Egész viselkedésük azt a benyomást kelti, hogy ezek már kinűttek a szülői fegyelem alól s az idősebbi önállóság mintha le is koptatta volna areukról a leányság üde és pompá-có hamvát.

Igaz, hogy látunk e kis leányok között 30 éves bakfisokat is, a mai divat rövid szoknyáit véve fel, ar-cuk festése s egyéb fauni hagyományok felhasználása mellett, ügyesen tudják utánozni a kis bakfis leányokat s az ő nyomuk-ban is orgonailat kél.

Ez a vasárnapi korzó 11—12 óra között, de ilyen az esti korzó is 6—7 óra között, jó időben: megvolt ez a háboru előtt is. most a háboru alatt azonban népesebbé lett.

Dehát mi az oka, mi a célja a feltűnő népes sötáknak? Első gondolatra azt hinnők. hogy egészsé-gi okok.

De aki jó levegőt akar élvezni, üdülni, pihenni akar, az nem ke-resi a zajt, a olongást. Az ok

tehát — ami a sétálókat egy tö-megbe terelt — más. Egyik azért jön, hogy bemutassa most csinál-tatott drága ruháját. állatbőrt, függőjét, láncát stb. A másik azért jön, hogy ismeretséget kös-sön.

No és most ebből azt hisszük, hogy olyan ismeretség keletkezett, melynek csakhamar házasság lesz a vége? Nem. Lesznek korzói sé-ták, cukrászdiak oszonnák, tea és talán otthoni oszonnák is, lehet igen benső barátság, sőt szerelem is a vége, de házasság? az nem, semmi esetre sem, mert az a fia-fal ember tudja, hogy utcáról nem jó feleségnek valót felszedni.

A vég rendszeren az, hogy az épkezlábu fiatal ember a frontra kerül, a csalódott kislány pedig valami nagynénjéhez megy üdülni — falura.

Es e gondolatoknál felmerül az a kérdés, mily uton fogja a ma-gyar nemzet jövőben a háboru-okoza vérvesztéséget helyre-pó-tolni.

A háboruból hazatérő ifjaink is-mét belépve a mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi, egyszóval fog-lalkozási körükbe, családi otthon-t óhajtanak alapítani. De hol ke-ressen feleséget. hitestársat? Há-boruelőtti, fiatalkori ismeretsége körében, a korzón? Tévedés.

A városokban az anyáknak új leánygenerációt kell nevelniök, de nem az eddigi kiskoru önállóságra való neveléssel, hanem a főcél az legyen, hogy leányaikat jövődö-beli hitvessé és anyákká képezzék akik egész élettevékenységüket csak családjuknak fogják szentelni, akik a családi otthonokban ke-re-sik és találják meg életcéljukat — boldogságukat s nem fognak vá-gyakozni a korzóra.

Az új leány-nemzedék legyen tanult, okos, szerezzék meg az ön-álló megélhetés oklevelét, de ne-velése legyen olyan, hogy tudjon elpirulni. Legyen gyermek kedé-lyében, szórakozásaiban. Legyen ismeretlen előtte a gyermekkorban a táncterem, a zsur, a színház, a mozi. ne vegyen kezébe érzékron-tó könyveket. Egyszóval, a jövő leánygyermekét 18 éves kora előtt ne engedjük a kicsit a felnőttele játszani s szórakozása csak a esa-ládi környezet legyen. Ha így az anya éber, gondos keze alatt tisz-tán, üdén, arcán az egészségham-vával, szemében az ártatlanság szendességével, ajkán a duzzadó egészség mosolyával lép ki a nagy-világba, a színházba, bálterembe — a férfiszem azonnal fel fogja ismerni benne a női ideál képét és közeledni fog hozzá, de nem a mai állati ösztönrel, hanem a házasság szent eszméjének gon-

dolatával s e komoly közeledésnek érzelmét a nő előtt szerényen és tiszteletteljesen fogja kifejezésre juttatni. Es ekkor megszűnnek majd a korzók, el fog tűnni az utcasarkok nyegle ifjusága.

Amilyen mértékben fog nőni a

nő becsese, oly mértékben lesznek gyakoribbak a házasságok.

Nem szavazati jogot kereső nő-nevelésre, hanem hitves- és anya-nevelésre lesz szükség a háboru után,

Az antant részvesz a béketárgyalásokon.

Kopenhága, jan. 9. A rendszerint kitünő-en értesült Hufud Stadsbladet című finn lap azt írja, hogy az antant kéz alatt közölte az orosz kormánnyal, hogy hajlandó résztvenni a béketárgyalásokon.

Lloyd George feltételei elfogadhatatlanok.

Berlin, január 9. Itteni mértékadó körök Lloyd George beszédét Németországnak szóló, de Magyarország-Ausztria és Törökország rovására menő békeajánlatnak fogják fel, amely azonban Németország számára éppen ezért elfogadhatatlan.

Perzsiából visszahívják a csapatokat.

Basel, jan. 9. Pétervárról jelentik: Hire jár, hogy Trockij a portóhoz jegyzéket küldött, amelyben kifejezi azt a hajlandóságát, hogy az orosz csapatoknak Perzsiából való hazarendeléséről tárgyalásba bocsátkozik azzal a feltétellel, hogy ezt a példát Törökország is követni fogja.

Arábiáért és Mezopotámiáért kiűritik a németek Belgiumot.

Kopenhága, január 8. A Daily Chronicle jelenti Pétervárról, hogy Pavlovics, a bresztlitovszki orosz bizottság tagja kijelentette, hogy Németország hajlandó Belgium és a megszállott francia területek kiűritésére, de ugylátszik csak azzal a feltétellel ha az angolok egyidejűleg visszaadják Arábiát és Mezopotámiát.

Clemenceau üdvözli Lloyd Georgeot.

Bécs, jan. 9. Svájci lapok értesülése szerint Lloyd George a következő üdvözlő táviratot kapta Clemenceau-tól: „Sietek valamenyi franciának legszivesebb üdvözlését tolmácsolni ama nevezetes beszéde alkalmából, amelyben szerencsés kézzel egyesítette az igazságot és a tényeket, amelyet minden egyes alkalommal szembe kell helyezni a német hazugságokkal“.

Lenin lemond?

Basel, január 9. A Gazette de Lausanne azt az állítólagos jelentést közli, hogy Lenin a lemondás gondolatával foglalkozik, mert a megegyezés elé akadályok gördülnek.

Incidens a hazafias párt ülésén.

Berlin, jan. 9. A hazafias párt ülésén izgalmas jelenetek játszódtak le. A hallgatóság között lévő hadirokkantak közbeiktatásokkal zavarták meg az ülést és sebeiket mutogatták. A zajongókat eltávolították a teremből.

Családi tanácsülés a betegek fölött.

— Harmadnap viszik a súlyos beteget a kórházba. —

(Saját tudósításunk.) Nagy gondatlanság terbeli egy szegény öreg asszony hozzátartozóit, mert az asszonyt súlyos lábtörésével későn csak harmadnap vitték kórházba, holott a mentők bizonyára megtették volna, hogy ha elmentek az asszonyhoz kedden, elmentek volna vasárnap is.

Árpási Éva 62 éves asszonnyal történt meg az a nem ritka szabadkai eset, hogy vasárnap, amint ment haza a Halasi-uti lábbadozó kórház mögött levő lakására, a

síkos járdán elcsuszott és eltörte a bal lábszárát.

A hozzátartozók orvost hívtak az öregasszonyhoz és az orvos azt mondta, hogy a beteget be kell vinni a kórházba. A család azonban — úgy látszik — hétfőn és kedden családi tanácsulást tartott és csak tegnap délután tudták eldönteni, hogy hát mégis csakugyan be kell ám viteni a kórházba. Így aztán a mentők tegnap be is szállították a kórházba az asszonyt, ahol rögtön ápolás alá vették.

14 évi fegyház a rabló cigányokra.

— Itélet a szabadkai határ rémei fölött. —

(Saját tudósításunk.) Nagy zsványok fölött mondott ítéletet tegnap délután fél 4 órakor a szabadkai királyi törvényszék. A tárgyalás még hétfőn délelőtt volt, de oly hosszú volt a büneljstrom, hogy az ítélet megfogalmazása hosszú időt vett igénybe.

Négy szabadkai cigány volt a vádlott 1916. őszétől fogva 6 hónapig tartották rettegésben Szabadka egész környékét lopásaikkal, betöréseikkel és rablásaikkal. A lovakat kihajtották az istállókba és befogták a gazda kocsija elé s a kocsival együtt ellopták, miközben egyikük mindig vasvilággal állott őrt, hogy a házbeliek

meg ne akadályozhassák a garázdálkodást.

Tíz hónapi vizsgálati fogság után most került sor a fölöttük való ítélekezésre. Megtörve állottak a bírák előtt a cigányok és csendben hallgatták jövő sorsukat. A főcinkost, Kovács Károlyt több rendbeli lopásért és rablásért 7 évi fegyházra, Kovács Istvánt 3 évi fegyházra és Marcsinýcz Ilonát 4 évi fegyházra ítélték, a negyedik vádlottat Dimovics Ferencet azonban fölmentették, mert egy esetet sem tudtak rábizonyítani. A 3 cigány mindegyikének a büntetésébe 10 hónapot beszámítottak.

Visszavonták

a 19—26 éves vasutasok fölmentését.

A hadügyminisztériumnak a kereskedelemügyi miniszterhez kiadott leirata kapcsán elrendeltetett a máv.-nak, hogy 19 éves kortól 26 éves korig a katonai felmen-

téceket kivétel nélkül vonja be alkalmazottaitól.

Az indokok közül az egyik legfőbb indok az, hogy az országban nagy a zugolódás amiatt, hogy a vasutaknál, különösen a pályamunkások között botránnyosan sokan vannak olyanok, akik a felmentés kedvéért vétették fel magukat.

A bevonulás rang és állásra való tekintet nélkül van elrendelve.

Az új telefondíj szabás.

A szabadkai postahivatal közhírré teszi a belföldi helyi és távolsági távbeszélődíj szabás alábbi megváltoztatását:

Folyó évi január hó 15. ével egy a távbeszélő előfizetési, mint beszégetési díjknál a következő díj szabás lép életbe:

Egy rendes főállomás díja a jelzett naptól kezdve évi 40 és minden csatlakozó mellékállomásé egyenként 72 kor. A nyilvános jellegű helyiségekben felszerelt főállomások után évi 360, mellékállomások után 72 kor. lesz fizetendő.

Díjkedvezményes (hivatalos) főállomások évi 120, mellékállomások ugyancsak évi 72 koronát fizetnek.

Belépési díj fejében minden újonnan bekapcsolt főállomás után 100, mellékállomás után 50 kor. fizetendő egyszerismindenkorra. Kedvezményes díj állomások az említett belépési díj felét fizetik. A belépési díj még az átruházott állomások után is jár, a külön 50 kor. átírási díjon felül.

A külterületi állomások részéről fizetett eddigi évi 24 korona kilométerikus díj szintén fel lett emelve és pedig évi 48 koronára.

Megváltozott az állomások át-

helyezési díja is, amennyiben az eddigi 7 kor. helyett ezental főállomás áthelyezéseért 25, illetve 50 kor. lesz fizetendő, aszerint amint az áthelyezéssel kapcsolatban külső munka lesz végzendő, vagy sem. A mellékállomás és jelző csengő áthelyezési díja a főállomás áthelyezési díjának 50 százaléka.

Tipuscsereért 15, második hallgató felszereléséért 7 korona jár. Minden az előfizető költségére eszközlendő javításnál a szerelő kiküldési díja 7 kor. amely a felhasznált anyag árán kívül fizetendő.

Ha valaki a megváltozott díjtelek mellett távbeszélő állomását megtartani nem kívánja, azt január végéig a helybeli főpóstának írásban jelentse be, akik távbeszélő állomásukat az említett határidőn belül írásban fel nem mondják, később az előfizetők sorából csak a szabályszerű (1 havi) felmondási idő betartása mellett léphetnek ki.

— Névváltozás. Csernák Antal zentai születésű és illetőségű ugyanottani lakos családi nevének Cserhalmi névre kért átválttatását a belügyminiszter megengedte.

Élet a háború előtt a szabadkai pusztákon.

Írta: Biermann Mariska.

A legénységnek 19 éves korában már volt mátkája, kihez eljárt és többnyire ez is lett a felesége 20—21 éves korában, mikor már mind megnősül. A 24 éves legény már „öreg” itt. Hanem megtörtént néha, hogy az uraság szép, városi fehérrácpet hozott belső eselédnek a pusztára. Mikor ez megjelent a vasárnapi „báld”-on: valóságos forradalmat csinált a fiatalok között. Őt-hat legény is járt utána egyszerűre; persze ezek nagyon „táncosak” voltak és tudtak móriskálni, jobban mint az egyszerű csendes tanyai lányok. A leány aztán kiválasztotta közülök a neki megtetszőt, a többi pedig szép csendben visszatért a régihez, kivél rövidesen szent lett a béke. Az eladó lányok között mivel mind szegény volt, nem lehetett nagy különbséget tenni anyagi szempontból; de mégis volt köztük olyan, ki néha szolgált egyik-másik uraságnál s itt pénzre szert tevén, kiruházkodott. Ez „ruhás” volt! Többre is néztek aztán. A szépség nem számított semmit, — mind szép volt aki barna volt; csunya, aki szőke vagy ragyásképu. — Az volt a legkapósabb, bálon ugy, mint más-különbben is és az mulatott a legjobban, aki jó táncos volt, élénk, „igyes”.

Az összeházasodás igen simán ment náluk; csak „hazavezették” a lányt. A magyar paraszt nehézkes; irások után kellett volna nézni, meggyász: így könnyebb volt. Ők nem tudták, hogy ez erkölestelenség. Bámultak azon, aki ezt nekik mondta. A férfiak csakugyan megbecsülték az asszonyukat, mintha esküdt lenne. Csak akkor érezték helyzetük fonák voltát, ha egyik társnőjükkel összeveszve, az odakiáltotta nekik: „Mit akarsz, Te? Te számítod magad a tisztességes „hives” asszonyhoz? Hisz „bongóhiten” élsz az uraddal!” Ilyenkor amez szégyenkedve elbujt a „ház”-ba és sietett a pipi függőnyvel elfirhangozni a kisablakot... egy szava sem volt.

Az uraság többször elővettte őket, hogy így meg egy, nem való egy élni tisztességes magyar embernek; úgy csak a cigány él. Erre az volt a válasz a férfiak részéről egy himezve-hámozva, hogy nincs pénz a lakodalmat „kitarítani” stb. Az uraság erre megígért egy birkát és egy bordó vinkót; erre már az ember is belement a dologba, hogy hát „pap elé áll”. Az asszonyból csendes örömet váltott ki az ilyen nagy elhatározás. Most aztán jött a lakodalom, melyet többnyire 2—3 gyereke nézett végig a „menyasszonyoknak”. Még a harmadik hátrából (!) is eljöttek a rokonok, hogy megnézzék a hites asszonyt — ki boldogan viselte már ezt a nevet. — Rendszerint egy helyen laktak a rokonok, nem széledtek széjjel; pl. egy uraságnál, ahol 8—9 béresre volt szükség, két nagy családban volt. És a béres mindig ugyanabban a határban maradt ha eiment is a gazdájától. Béres, kocsis, csak közös konyhát szobát kaptak; két család 1 szoba-konyhát birt feléből. Igen jól megfértek így egymással. Ha családi esemény állt a házhoz, szé-

pen elfüggönyözték az illető fél-szobáját, a férfiak az istállóban aludtak és ezzel elég volt téve az illemszabálynak. Miután megszokták egymás társaságát, ha nem is rokonok, úgy tartotta az asszony a másik urát, mintha sógora volna. Eszükben se volt egymásra más szemmel nézni.

A mesterember: kovács, bogárnar vagy a csösz, juhász külön szobát konyhát kap; ezért nagyobb a becsületük a többi előtt. A kertész meg éppen külön kis házacskát kap a kertben. Ez aztán nem is ereszkedik le annyira, hogy szóba álljon a béresekkel; ez rontaná a tekintélyét! A szomszéd uraságok kertészeivel járnak csak össze vasárnap délutánonkint, és akkor csupán virágmagvakról, palántákról beszélgetnek, ezzel dokumentálva műveltségüket. Ujságot sohasem olvas egy sem; így nem politizálnak, de ha néha ez megtörténik, akkor tájékozatlanságukkal kész mulatságot nyújtanak a hallgatónak, anuak; aki természetesen jobban ért hozzá.

Vasárnap délelőttönként bejár az asszonynép a faluba misét hallgatni; van ugyan a pusztán is templom, de ők amoda vannak szokva, és mert ez újabb, azt hiszik, hogy nem is lenne olyan „érvényes”. Az emberek délutánonkint összeülnek pipászó mellett diskurálni, mindig a parádéskocsis illetve „prádés” viszi a szót — „cibarral” a szájában. (hja, futja a borralalékból!) mert ez „mivelt” ember be-jár az urasággal a városba és lát is, elhalogat egyetmást, mely tényállás egy kis csendes irigységet vált ki belőlük. A fiatalság bálozik, az asszonyok egymás közt beszélgetnek.

A gyerekek kint játszanak a legnagyobb hidegben, iringálnak a jégen meztláb, a módosabbak faklumpában: szalmával tömők ki hogy jó meleg legyen. Az uraság ha megkérdezi az anyjától, hogy eresztheti ki a gyereket ilyen eszkörgő hidegben az rábámul és esodákozva kérdi: „Tán cipőt vegyünk neki?”

Igaza van! Hat-hét gyermeke volt és egy-egy pár cipőskéért akkor 1—2 forintot elkértek; hát honnét kerülközött volna nála annyi temérdek pénz? Akkor az uraság gyerekei összeszedték a régi cipőjüket és ruhájukat és kiöltöztették őket.

Az „elitet” természetesen a mesternék képviselték ilyen összejöveteleken. Ezek többnyire „uras” eselédékből lettek, művelteknek tartatták magukat és a béreslányból lett béresnek el is ismerték a felsőbbiségüket.

Valódi amerikai

Fogak és fog-sorok.

Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platinából, valamint arany- és platinatagok, koronák és hitek, ugyszintén szápadás nélküli fogak. Foghúzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombálások).

Schäffer Géza vizsgálott fogtechnika. Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház, Telefop 58.

Vermérgezésben meghalt egy fiatal diák.

— Vida Pista borzasztó halála. —

(Saját tudósításunk). Megrendítő halálhírt vettünk tudomásul. Egy fiatal diák, Vida István, a függetlenségi eszmék szabadkai harcosságának, Vida Kálmánnak 15 éves fia, aki a kalocsai főgimnázium V. osztályu tanulója volt és a meghosszabbított karácsonyi szünidő alatt itthon tartózkodott Szabadkán, 5 nappal ezelőtt tyuk-szemét vágta ki egy borotvával.

NAPI HIREK.

A MÉCESÉS.

A fiu ott fektet a pamlagon.
A méceses ott égett az asztalon.

A feje tüzelt, — nagyon szenvedett.
A méceses füstölt, — halkán seregett.

Nedves, csapzott, homlokán a haj.
A mécesben fogytán az olaj.

Mereven, hosszan nézi a szegény.
Egyre halványabb, kisebb a fény.

Egy szikra még az életvágtyból.
A méceses már végsőt pisllákol.

Aztán a szív még egyet dobban,
A méceses kilobban.

Berkes Márk.

— **Katonai kitüntetések.** Heller Ede 4. honvéd huszárezredbeli százados a Signum Laudist harmadszor, Lónyai József 6-os honvéd tartalékos főhadnagy, dr. Kránczy Béla 4. honvéd huszár ezredbeli ezredorvos, dr. Faragó Géza 6-os népf. ezredorvos Wagner Zsigmond, dr. Lederer Manó Mitzky Ottó 6-os honvéd hadnagyok és Andor János 86. gyalogezredbeli hadnagy a Signum Laudist másodszer és Samarjai Géza százados, szabadkai lönyilvántartó tiszt a Signum Laudist kapta. Az ezüst érdemkeresztet kapják a vitézségi érem szalagján Epple János és Beron György tartalékos II. osztályu patkolómesterek a 4. honvéd huszárezredben.

— **Elöléptetés a bíróságnál.** Az igazságügyminiszter Mathey Béla és Rószs Adám szabadkai kir. törvényszéki és Pethő Tibor szabályai járásbírói jegyzőket a IX. fizetési osztályba léptette elő; Vég Sándor kulai járásbírói jegyzőt pedig a nagyváradi törvényszékhez bírónak nevezte ki.

— **Nincs, aki vágja a nádat és a jeget.** Sok ingyenélő, „Szentháromság-kerülgető” ember van Szabadkán, akiket semmi pénzért sem lehet eicsaláznapszámba. Megélnék ők a lépésből is, hát akkor minek dolgozzanak — így gondolkoznak biztosan. Lang Simon bérlet panaszolja például, hogy már 2 vasárnap is kidobították a városháza előtt, hogy menjenek az emberek nádat vágni. A levágott nád felét ígéri a munkásoknak, vagy kévénkint 80 fillért és mivel a leglustább ember is bir egy nap alatt 30 kévét vágni, az ügyesebbek pedig 50-et is, kereshetnének naponta 24—40 kornát. De ez nem kell nekik, hanem inkább eljárnak lopni a nádat. A mult

A szegény kis gimnázistának ez a kis operáció okozta halálát. Egy kicsit belevágott az eleven husba megvérezte magát és bár a házi-orvos hamarosan megvizsgálta a jelentéktelennek látszó sebet, a derék fiut nem lehet az életnek megmenteni, mert 4 nap mulva, 7-én este vérmergezésben meghalt.

A szomorú sorsot ért gimnázista halála gyászba borította a Vida, Jandek és Novák családokat. Temetése ma, szerdán délután fél 4 órakor lesz a Petőfi-utca 65. sz. házból a Bajai-temetőben levő családi sírboltba.

pénteken 10 sándori embert értek nádlopáson; 3 asszonyt be is kísérték a csendőrok. De nemesak a náddal van ez így. Valaki 3 jégvermet akarta most jéggel megtöltetni. Azelőtt 80 kornáért töltötték meg. Most 400-at ígér és mégsem akad munkás. Es ezek az emberek kapnak mindenféle segítyt s csavarognak, — de a munka, az bűdös nekik!

— **Katonai előléptetések.** Kvan-duk Ferenc, a IV—6. népfelkelő hadtápszázalhoz beosztott tartalékos II. osztályos I. osztályszám-ívó altiszt a 6. honvéd gyalogezrednél 1917. nov. 1-i ranggal tartalékos gazdasági tiszthelyettségé, a 86. gyalogezrednél Máté (Moravcsik) Sándor színész, dr. Petrovics János szabadkai ügyvéd és ifj. Zentai János kereskedő, hadapródjelöltek zászlóssá léptek elő.

— **Lefoglalt szövetraktár.** Tegnap tárgyalták a rendőrségen Strasser Béla kereskedő ügyét, akinél a rendőrség mintegy 40.000 korona értékű selyem és szövet árut foglalt le. Strasser védekezése szerint ő már a békében is szövetáru kereskedő volt és úgy maradt áruja, hogy katonai szolgálatának ideje alatt nem adott el semmiféle árut. Raktárában nem is volt olyan áru amely bejelentési kényszer alá esik. Ujabb tanuk kihallgatása vált szükségessé és ezért a rendőrbíró elhalasztotta Strasser ügyének tárgyalását, de a selyem árut a tárgyalás után kiadta dr. Brestvánszky tb. főkapitány.

— **Meghaltak:** Miátov Velimir 62 éves, tüdőgyulladás, Vida István 15 éves, vérmergezés, Miskárovics Mária 15 éves, nefritisz, Vukovics András 21 hónapos, bélhurut, Fodor Károly 2 hónapos, rángató göres, Piller Ilona 17 hónapos, tüdőlob, Kohu Adolf 82 éves, agykori elgyengülés, Özv. Horácskó Józsefné Nosián Teréz szervi szivbaj.

LIFKA MOZI

Január 7-8-9. hétfő-kedd-szerda:

Phönix film Phönix film

Egy teljes előadást betöltő mestermű

A vörös Sámson.

Főszereplők:

Csontos Gyula és Lenkefy Ica.

Kezdeté 5 és 8 órakor.

— **A könyörtelen állomásfőnök.** Az az alábbi levelet kaptuk: Milko-uti vasuti állomáson október óta új főnök van, aki arról nevezetes, hogy a közönséggel cseppet sem törődik. Tegnap reggel többen akartunk 5 órákor bemenni a váróterembe, kértük a főnököt, engedjen be bennünket, hogy ne fujjon a szél és ne fagyoskodjunk, de bizony fél hétig nem eresztett be senkit ez a könyörtelen ember. Ugy agyonfáztunk, hogy most én is betegem fekszem. V. L.

Mesedélelőtt lesz vasárnap 13-án a Lifkában; mesél Margit néni.

— **Felülfizetések.** Nemesmiliticsen karácsony és Vízkeresztkor megtartott gyermekszínelőadás alkalmával felülfizettek a következők: Agatich Boldizsár 20 K. id. Vidákovich Jenő 22 K, Knézy István, dr. Tormássy Lambertné, Knézy Alajosné, Knézy Mihályné 20—20 K. Knézy Mihály, Lukács János 16—16 K, Horváth Gyula, Lukács Jánosné, Vidákovich Pálné, Vidákovich Ferenc, Vidákovich Perenné, Vidákovich Iluska 10-10 K, dr. Odry Pál, Lakatos István, Vujevich Lajosné, Littvay Károly, Kocsis János, Knézy Imre, Knézy Pál 8—8 K, Schaffer Ernőné, Kiss Mariska és Annuska, Reiter József, Schill Zsigmond 6—6 K, Reiter János, Vidákovich Sztánéka 5—5 K, Bosnyák Jánosné, Horváth Istváné, Littvay István, Vidákovich Évica, Ivánkovich Miklós, Reiter János, Knézy Péterné 4—4 K, Horváth Tivadár, Darázs, Csernyus Gerő id. Karagich István, Tomits J. Burza Balázs, Kiss hadnagy, Csernus Antal, Jung Mendel és még sokan 2—2—3 kornákat.

— **Humor a fronton.** Ez az eset állítólag a frontszínház egyik szinpatikus és népszerű primadonájával történt meg.

Az ambiciózus primadona ugyanis mindenáron szeretet volna az egészségügyi oszlopnál egy friss harctéri sebesültet bekötni, de nem volt szerencséje, mert azon a vidéken, ahol járt, olyan csendes volt a front, hogy egy sebesült sem akadt.

Már közeledett a frontszínház bucsuelőadása, amikor jelentették a primadonnának, hogy jön sántikálva egy sebesült.

A primadonna rögtön felöltötte magára vöröskeresztes, vadonatúj, kitiűnő szabásu jelmezét és sikkes mozdulatokkal a sebesült mellett termelt.

Résztevő arccal kérdezte: — Ejnye... gyalog jön... No, mi az? Szapnellgolyótól talán?

A sebesült kissé rituális dialektussal nyögte:

— A grá... a grá...
— A gránát sebesítette meg... szegény ember... jöjjön majd segítem. Biztos, idegsokkot is kapott.
A baka — aki mellesleg a trénnél volt beosztva — nagynehezen kidagolta:
— A grá... a grámofon esett a lábomra...

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezeti könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

Felelős szerkesztőnk telefonszáma: Palics 34.

Színház.

A „Vengerkák” bemutatója.

Alig vártuk a tegnapi estét, amikor végre a szabadkai színpadon is láthattuk Góth Sándor és Pásztor Árpád hírneves színjátékát, a „Vengerkák”-at. Nem hiába telt ház nézte végig a stílusos előadást, a szindarab megérdemelte azt a nagyfokú érdeklődést, amelyet iránta tanusítottak.

A mindvégig nívós, élvezetes előadásban az ünnepelt művész, Révész Ilonka szinte fölfülmulta önmagát. Mélyen átérzve, komoly igyekezettel, bámulatraméltó hátséggel alakította a szerencsétlen sorsu vengerkát, Ránki Annát.

A herceg szerepében minden tekintetben értékes partnere Remete Géza volt. Kifejezésteljes játéka, utánozhatatlan mimikája újabb sikert eredményezett neki a sok régihez.

A többi szereplők is kivétel nélkül kifogástalanok voltak.

G. L.

— **„Cigánybáró.”** Csütörtökön este Strausz O. remek zenéjű nagy operetteje a „Cigánybáró” kerül színre a címszerepben Torma Zsigával, aki ez estén lép fel először betegsége után. Partnere Sazzi cigányleány Holdy Juci lesz. Az operette többi főbb szerepeit Szében Margit, Nádasyné, Remete, Sónai, Komlós, Kürthy, Tibor és Garay játsszák.

— **„Özvegy kisasszony”** bemutatója. Nagy érdeklődéssel várja közönségünk Leon Viktor és Harsányi Zsolt nagyszerű vigoperettejének az „Özvegy kisasszony”-nak pénteki bemutató előadását. A darabot Budapestten órlási sikerrel adták és „Fräulein Wittwe” ezim alatt Bécsben 200 szor, Berlinben közel 350 szor adták a darabot igen nagy hatással. A főszereplők Révész Ilonka, Szében Margit, H Lengyel Irén, K. Pintér Irma, Remete, Rónai, Komlós, Tibor, Kürthy, hidvéghy és Garai lesznek. Jegyeket az „Özvegykisasszony” előadásaira már lehet előre váltani a színházi pénztárnál.

Színházi műsor:

Szerdán A) bérletben másodsor „Vengerkák”.

Csütörtökön B) bérletben „Cigánybáró” nagyoperett.

Pénteken A) bérletben itt először „Özvegy kisasszony” vigoperett.

Szombaton B) bérletben másodsor „Özvegy kisasszony.”

Korzó Mozi

műsora.

Szerda—csütörtök:

Hadseregünk útja Velence felé.

Legújabb remek hatifilm.

Ive t. enkins nagyszerű alakítása:

17-es számú fegyenc.

Detektív drama 4 falvónásban. Izgalmas, érdekesítő ujdonság.

Kezdeté: ünnep- és vasárnap d. u. 2 1/2, 4, 6, 8 órakor. Hétköznap 5 és 8.

Mozgófényképszínház.**KORZÓ MOZI MUSORA :**

Szerda—csütörtök: jan. 9—10, *Ze Jenkins* nagyszerű alakítása. *A 17-es fegyenc.* Rejtélyes detektív történet 3 felv. *Hadseregünk utja Velence felé.* A legújabb hivatalos felvételek 3 részben.

Péntek—vasárnap, jan. 11—12—13: Jön Winterri, a világhírű spiritalizta művész filmje. Minden attrakciója csupa szenzáció. *Az impresszárió titokzatos történet* 3 felv. *Dollár néni,* bájos vigjáték. Kövessy Albert darabja.

APOLLO-MOZI

vasárnapi műsora:
Boregi Oszkár felléptével szenzációs magyar detektívdrama azonnal Szigligeti híres szép vigjátéka a *Liliomfi* kerül bemutatásra 13 án.

Egy jó házból való fiút

nyomdász- tanoncnak

fizetéssel felvesz a
SZENT ANTAL nyomda

ME NETREND

Budapestről ér.	délután	1:00
	éjjel	6:01*
		12:24
		4:12
Budapestre ind.	délután	10:15*
	délután	1:55
	éjjel	11:53
		4:47
Zomborból ér.	délután	10:02*
	éjjel	10:11
Zomborba ind.	éjjel	8:14*
		5:23
Ujvidékről ér.	délután	7:40
	délután	1:21
	éjjel	10:58
Ujvidékre ind.	délután	1:44
	éjjel	8:26*
		4:26
Szegedről ér.	délután	12:42
	éjjel	8:06
Szegedre ind.	délután	1:30
	éjjel	12:05
Cserevka—Gombozói	éjjel	8:57
Cserevka—Gombozói	éjjel	4:42
Zentáról ér.	"	1:05
Zentára ind.	"	4:33
Bajáról ér.	délután	9:02
	éjjel	9:26
Bajára ind.	"	7:00
	"	5:05
Bácsalmásról ér.	délután	7:45

A *gal jelzettek gyorsvonatok.
Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

! Harisnyáit !

javíttassa „Rózsa“ varrott fejeléssel. Párként K 240 Törv. védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Bármilyen más fejelést és javítást elfogadunk. Gyűjtőhely: Pázmány-u. 34. szám.

NŐI KALAPOK

átmeneti, őszi és téli velour-, nemez-, bársony-, selyemkalapok nagy választékban megérkeztek utólról. Olcsó árban, míg a készlet tart. Fátyol, szalag, virág- és tolltűzések. Gyászkalapok minden árban. Atalakitások, díszítések legolcsóbb árban, ugyszintén szőrmében is a legdivatosabb gallérok s muffok készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

SZŐRMÉKET

legszebben
átalakit

KERTÉSZ MIKLÓS
divatszűcs
Vörösmarty-utca 52. szám.

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

Tungsram
félwattos lámpákkal

lehet betartatani.

Használjon 25, 40,
60 wat fogyasztású

Tungsram-lámpákat.

Uj magyar Vörös-kereszt sorsjegy!**Részletfizetésre :**

2 drb 25 havi részlet á 6 K
5 drb 24 havi részlet á 15 K
10 drb 30 havi részlet á 25 K
Az első részlet kifizetésénél átadom törvény értelmében kiállított részletívét, úgy hogy a legközelebbi huzásban már részt vesz. Huzás már jan. 5-én. Vidéki megrendelés portómentes.

Kapható

a **Kunetz-Bankban**
Szabadka, Eötvös-utca.

Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

Dohányzók

még kaphatnak gyári áron cigarettá hűvelyt. Eredeti vergő-papíron készült, békeidőből való jómínőségű hűvelyt, 1 doboz **100 hűvelyt, 60 fillér.** 1000-kint 5% engedmény. Csáládi levélpapír, **100 levélpapír és 100 boríték** (a boríték selyembe-tétű) **5 kor. 50 fill.** mind a 200 darab. Szabadkai látképek és más ujdonságok darabja 10 fillér. **Névjegyek azonnal izlésesen készílnék.** Iró- és csomagolópapírok gyári raktára.

Lipsitz és Lampel

könyv-, papírkereskedése és könyvnyomdája. Szabadka, Rudics-utca.
Telefon 604 sz.

Ujságkihordó

leány felvétetik a
„DELVIDEK“
kiadóhivatalában
Rákóczi-utca 20.

IZLÉSES ÉS OLCSÓ ÜZLETI LEVÉL-
PAPIROK ES BORITÉKOK A

SZENT-ANTAL
KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE.

affia nincs és nem is lesz!

Nyersanyaghiány miatt a papírspárga ára ma pről-napra emelkedik. Mindenki lássa el magát előre

„PATRIA“
szőlőkötöző papírspárgával.

Ára 100 kg-ként 580 korona. Kapható Gottlieb és Schmiel „Patria papírspárga“ eladási irodája. Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 6. sz.

Róka, görény

bőröket valamint más nemes szőrméket, legmagasabb árban megvesz

Kertész Miklós

divatszűcs, Vörösmarty-utca 52. szám.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.**Központ: Osijek**

Fiókok: Szabadka, Zagreb, Karlovac, Novi Cirkenica.
Beszertett alaptőke 20.000.000 és tartalékalap 9.000.000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetettek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami cimeteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi ére- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

— Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat. —

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsájt: 4% és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel) pupilláris biztosságú, adómentes, mindentelő övadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat

VÉGZI LEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzai és kommissionális megbízásokat.